

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Васильєва Адама Дмитровича
на тему «Психологічні особливості розвитку самоцінності клієнтів
психологічних служб ЗВО», поданої на здобуття ступеня доктора
філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю 053 Психологія**

Актуальність теми дослідження. Повномасштабна війна в Україні стала для молоді тривалим середовищем нестабільності, у якому звичні етапи розвитку, навчання, професійного становлення та побудови стосунків реалізуються на тлі хронічної загрози, періодичних втрат і вимушених змін життєвого контексту. Ситуації переміщення всередині країни або за кордон, розрив значущих соціальних зв'язків, коливання доступу до освітніх і професійних можливостей, необхідність швидко адаптуватися до нових спільнот і правил, фінансова невизначеність, напружене інформаційне поле та досвід тривалого очікування небезпеки підсилюють психологічне навантаження і створюють умови, за яких зростає вразливість до особистісної кризи.

Стан і ступінь розробки проблеми. Проблематика життєвих і особистісних криз у молодому віці, а також психологічних умов їх подолання, активно висвітлюється у сучасному науковому полі й набуває особливої ваги в українських реаліях воєнного часу. У вітчизняних працях аналізуються підходи до подолання життєвих криз і підтримки молоді, через тренінгові та консультативні практики (Новак & Боднар, 2025), осмислюються психологічні стратегії посттравматичного зростання в період особистісних криз (Кравець, 2025), розкриваються питання екзистенційної наповненості життя молоді та її взаємозв'язку з тривожністю й якістю життя (Іванцев, Іванцев, & Комісарук, 2025), а також описуються стратегії подолання екзистенційних криз у студентської молоді (Дем'янчук, 2025; Міщиха & Щуйко, 2024). Окремий пласт публікацій спрямований на воєнно зумовлені аспекти кризовості та адаптації, кризу ідентичності у студентської молоді в умовах воєнного стану (Шапран, 2022), стратегії переживання кризи як предиктор психотравматичних проявів у студентів (Столярчук & Сергєєнкова, 2023), а також соціально-психологічні особливості вимушеного переселення як чинника кризи особистості (Міщенко & Кульбачна, 2024). У контексті вікових переходів розглядаються психологічні особливості криз підліткового віку та шляхи їх подолання (Бучак, 2025), криза особистості ранньої дорослості в часи війни (Футерко, 2023) і ширше коло життєвих криз у період воєнного стану (Бурима, 2024). Питання психологічного консультування молоді в кризові періоди також отримує систематизацію у працях, присвячених кризовим періодам життєдіяльності студентів і особливостям консультативного супроводу (Кривоніс, Кулаковський, Кочерга, Гузій, & Шавровська, 2025).

Розвиток цифрових форматів підтримки в часи війни актуалізує методологію та практику онлайн-взаємодії, її можливості та обмеження. В

українському контексті окремо висвітлюються питання психологічної адаптації студентів до онлайн-освіти під час воєнної кризи та напрями підтримки (Варакута, 2025), що є важливим для розуміння того, як цифрове середовище стає провідним простором отримання психологічної допомоги. Зарубіжні публікації розглядають різні форми цифрових ініціатив для підтримки психічного здоров'я молоді, включно з оцінюванням програм цифрового благополуччя (Cohen et al., 2025), застосунків для підтримки ментального здоров'я підлітків (Prochaska et al., 2023), платформ односеансових цифрових інтервенцій і питань культурної адаптації (Shroff et al., 2023), аналізом здійсненності та прийнятності молодіжних інтервенцій (Mensa-Kwao et al., 2024), а також оглядом рекомендацій щодо соціальних мереж і психічного здоров'я молоді на рівні платформ і політик (Chhabra et al., 2025). Додатково порушуються питання психологічної адаптації підлітків та ролі соціальної підтримки в умовах дистанційного навчання під час кризових подій (Wang et al., 2023), а також потенціал коротких настановчих втручань як ресурсу стресостійкості (Yeager et al., 2022).

У межах даної проблематики особистісна криза може трактуватися як стан загострення внутрішніх суперечностей і відчуття втрати опори на попередні смисли, цілі та уявлення про себе, коли звичні механізми саморегуляції та життєвого планування виявляються недостатніми, а потреба в переосмисленні ідентичності, ціннісних орієнтирів і перспектив стає провідною. В часи війни особистісна криза набуває соціально зумовленого виміру, оскільки молодь одночасно виконує вікові завдання дорослішання та входження в самостійне життя і змушена функціонувати в режимі тривалих обмежень, загроз і швидкоплинних змін, що підвищує значущість своєчасної психологічної підтримки, орієнтованої на відновлення відчуття керованості життям, узгодження внутрішніх ресурсів і формування більш стійких способів подолання кризових викликів.

Онлайн-супровід доцільно розглядати як організований процес психологічної підтримки й консультування, що реалізується через цифрові засоби комунікації та передбачає регулярність взаємодії, узгоджені правила роботи, конфіденційність і фокус на стабілізації стану та поступових змінах. Цифровий формат дозволяє зберігати безперервність взаємодії під час переїздів або перебоїв у повсякденному житті, оперативніше реагувати на запити в періоди загострення тривоги та розширювати охоплення допомогою в умовах, коли ресурси офлайн-підтримки обмежені.

Бар'єри офлайн-допомоги в часи війни мають як практичний, так і психологічний характер. До них належать логістичні труднощі та ризики безпеки, нерівномірний доступ до фахівців у різних регіонах, часові й фінансові обмеження, а також стигматизація звернення по психологічну підтримку. Сукупність цих чинників підсилює актуальність саме онлайн-супроводу як такого, що може забезпечити доступність, гнучкість і підтримку без переривань. Проте зростання поширеності цифрових практик саме по собі не знімає ключового питання якості та результативності онлайн-допомоги, особливо у випадках особистісної кризи, де від стабільності контакту,

коректності меж і професійної організації процесу залежить безпека й доцільність втручання.

З огляду на викладене, можна дійти висновку, що практичній психології принципово важливо, щоб онлайн-супровід осмислювався як окремий формат із власними умовами взаємодії, межами відповідальності, етичними вимогами, технічними ризиками та специфікою формування терапевтичного контакту. Саме тому в українському контексті війни актуальним стає наявність чітких критеріїв якості та ефективності, зрозумілих практикам і придатних для вимірювання. Йдеться про необхідність перейти від загальних декларацій рівня «допомагає чи не допомагає» до операціоналізованих індикаторів, які дозволяють фіксувати зміни в кризовому стані, відстежувати динаміку психологічного благополуччя, рівня дистресу, суб'єктивного функціонування та інших параметрів, що мають значення для професійних рішень щодо продовження, корекції або завершення супроводу.

Короткотривала динаміка часто пов'язана з первинною стабілізацією, зниженням гостроти напруження та відновленням відчуття контролю, тоді як довготривала перспектива стосується стійкістю досягнутих змін, інтеграції нового досвіду, відновлення життєвого планування та формування більш адаптивних стратегій подолання кризових ситуацій. Саме тому здійснили ще один діагностичний зріз через 2,5 місяців, щоб оцінити ефективність та дієвість онлайн та офлайн супроводу молоді в час особистісної кризи.

Важливою складовою подолання науково-практичної прогалини в окресленій сфері є порівняльний підхід, який дозволяє розглядати онлайн і офлайн як формати з потенційно різним профілем 'сильних сторін, обмежень і умов застосування. Порівняння офлайн- та онлайн-супроводу створює можливість перейти від загальних міркувань про зручність цифрових інструментів до точнішого розуміння того, за яких обставин і для яких запитів онлайн-формат може бути рівноцінним або оптимальним, а де можуть виникати ризики, пов'язані з недостатньою глибиною контакту, складнощами утримання меж чи зниженням стабільності процесу. Таким чином, актуальність теми посилюється потребою поєднати практичний запит на доступну й безперервну психологічну допомогу для молоді в часи війни з вимогою методологічно коректних критеріїв оцінювання її якості та ефективності, придатних для порівняння форматів і аналізу змін у короткотривалій та довготривалій перспективі.

Таким чином, дослідження, присвячене особливостям онлайн-супроводу молоді в стані особистісної кризи, є актуальним через поєднання двох взаємопов'язаних факторів. З одного боку, війна підсилює ризики особистісної кризи та збільшує потребу молоді в доступній психологічній підтримці. З іншого боку, розширення онлайн-практик актуалізує необхідність формалізованих, вимірюваних і зрозумілих критеріїв ефективності супроводу, а також порівняльного аналізу онлайн- та офлайн-форматів у різних часових перспективах, що є принципово важливим для забезпечення якості та безпеки психологічної допомоги в сучасних умовах України.

Отже, актуальність зазначеної проблеми, її практична значущість та недостатній рівень розробленості зумовили вибір теми дисертаційного дослідження: «Особливості онлайн-супроводу молоді в стані особистісної кризи».

Зв'язок роботи з науковою темою кафедри/факультету. Тема дисертаційного дослідження «Особливості онлайн-супроводу молоді в стані особистісної кризи» входить до плану науково-дослідної роботи кафедри психології особистості та соціальних практик Київського столичного університету імені Бориса Грінченка «Психологія конструктивної поведінки особистості у трансформаціях суспільних відносин» (державний реєстраційний номер 0121U111923, термін виконання 06.2021-06.2026). Тему дисертації затверджено Вченою радою Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (протокол № 11 від 21 грудня 2022 р.).

Об'єкт дослідження – психологічний супровід особистості.

Предмет дослідження – онлайн-супровід молоді в стані особистісної кризи.

Мета дослідження – здійснити теоретико-емпіричне дослідження особливостей онлайн-супроводу молоді в часи особистісної кризи; здійснити порівняльний аналіз офлайн і онлайн супроводу; розробити та апробувати програму онлайн-супроводу молоді в стані особистісної кризи.

Гіпотеза дослідження (H1) полягає в припущенні, що цілеспрямовано організований онлайн-супровід молоді в стані особистісної кризи є ефективним засобом психологічної підтримки та в довготривалій перспективі забезпечує більш стійке зниження вираженості особистісної кризи, покращення психоемоційного стану і психологічного благополуччя порівняно з офлайн-супроводом.

Нульова гіпотеза (H0) полягає в припущенні, що між онлайн- та офлайн-супроводом молоді в стані особистісної кризи не існує статистично значущих відмінностей за показниками зниження вираженості особистісної кризи, психоемоційного стану та психологічного благополуччя в короткотривалій і довготривалій перспективах.

Відповідно до гіпотези та поставленої мети визначено такі **завдання дослідження**:

1. Здійснити теоретичний аналіз сучасних підходів до психологічного онлайн-супроводу молоді у стані особистісної кризи та виокремити його особливості в часи війни.

2. Емпірично дослідити прояви особистісної кризи молоді в часи війни.

3. Здійснити порівняльний аналіз онлайн та офлайн-супроводу молоді в стані особистісної кризи у короткотривалому та довгостроковому періодах.

4. Перевірити ефективність проведення програми онлайн-супроводу молоді у стані особистісної кризи та розробити практичні рекомендації щодо застосування програми онлайн-супроводу молоді в стані особистісної кризи в роботі практикуючих консультантів та психотерапевтів.

Методи дослідження. Для розв'язання поставлених завдань у роботі застосовувалися методи теоретичного, емпіричного та математико-статичного дослідження:

Теоретичні – аналіз, синтез та узагальнення сучасних знань з проблематики дослідження;

Емпіричні – соціо-демографічна, авторська анкета «Особливості прояву особистісної кризи» (АПОК), авторська анкета «Упередженість до офлайн та онлайн-супроводу» (АУФС), авторська анкета «Самозвіт про проходження супроводу» (АСЗПЗ), комплекс психодіагностичних методик, а саме: Шкала депресії, тривоги та стресу (DASS-21) (Мельник & Стаднік, 2023), Модифікована шкала суб'єктивного благополуччя БіБіСі (BBC-SWB) (Карамушка, Терещенко & Креденцер, 2022), Шкала позитивного ментального здоров'я (PMH-Scale) (Карамушка, Терещенко & Креденцер, 2022), Шкала резильєнтності Коннора-Девідсона-10 (CD-RISC-10) (Школіна, Шаповал, Орлова, Кедик & Станіславчук, 2020), Опитувальник результатів психологічного стану (CORE-OM) (Barkham et al., 2010), Шкала оцінки ризику самогубства Колумбійського університету (C-SSRS) (Чабан et al., 2019), Шкала цифрового стресу (DSS) (Fischer, Reuterm & Riedl, 2021), Опитувальник результативності психотерапії (OQ-45.2) (Широка & Миколайчук, 2020);

Математико-статистичні – описова статистика, частотний аналіз, критерії відмінностей між двома незалежними вибірками, критерії відмінностей між трьома та більше незалежними вибірками, кореляційний аналіз, порівняльний аналіз, регресійний аналіз.

Експериментальна база дослідження. На констатувальному етапі дослідження взяли участь 298 осіб, з яких 176 жінок та 122 чоловіків. Середній вік склав 23,9 роки при стандартному відхиленні 2,86, при цьому віковий діапазон становив від 18 до 30 років. Констатувальний етап тривав із лютого до березня 2025 року і передбачав первинний збір даних за батареєю психодіагностичних методик, а також застосування авторської анкети щодо особистісної кризи. Дослідження проводилося на базі освітнього та психологічного онлайн середовища з дистанційним форматом збору даних, із залученням учасників через оголошення у студентських спільнотах, соціальних мережах та через добровільне поширення запрошення серед ровесників.

Для формувального етапу дослідження було відібрано близько 90 осіб, які мали середню та високу інтенсивність переживання особистісної кризи. Формувальний етап реалізовувався з квітня до липня 2025 року та включав кілька послідовних хвиль вимірювання і психологічний вплив у форматі групового супроводу. Учасників було розподілено на три підгрупи, а саме дві експериментальні групи і одну контрольну групу відтермінованого впливу. Перша експериментальна підгрупа проходила онлайн груповий супровід і налічувала 30 учасники. Друга експериментальна підгрупа проходила ідентичну програму у форматі офлайн групового супроводу і налічувала 30 учасників. Контрольна група не зазнавала психотерапевтичного впливу під час основного етапу, складала 30. Психологічний супровід тривав десять сесій

протягом приблизно двох з половиною місяців. Динаміка змін відстежувалася за хвилями вимірювання T0 перед початком супроводу, T1 через півтора місяця від старту, T2 через два з половиною місяці від старту та T3 орієнтовно через три місяці від старту.

Достовірність і надійність результатів забезпечено цілісністю теоретико-емпіричного дизайну, обґрунтованим добром психодіагностичного інструментарію відповідно до мети і завдань роботи, використанням стандартизованих методик, а також достатнім обсягом емпіричної вибірки. Надійність результатів посилювалася поєднанням констатувального та формувального етапів, залученням експериментальних і контрольної груп, проведенням повторних вимірювань на різних часових зрізах і порівнянням короткотривалих та довготривалих ефектів онлайн- і офлайн-супроводу. Достовірність отриманих висновків забезпечено застосуванням методів описової статистики, частотного, кореляційного, порівняльного та регресійного аналізу, а також зіставленням стандартизованих показників із суб'єктивними індикаторами змін за результатами проходження програми.

Наукова новизна результатів дослідження полягає у тому, що: виявлено особливості онлайн-супроводу молоді у стані особистісної кризи у короткотривалій і довготривалій перспективі;

показано, що структурований онлайн-формат забезпечує стійку інтеграцію навичок саморегуляції та підтримує міжособистісну стабілізацію в групі;

встановлено, що онлайн-супровід молоді в практиці подолання особистісної кризи може сприяти зниженню цифрового стресу та формуванню здорових цифрових меж;

операціоналізовано індикатори, які дозволяють фіксувати зміни в кризовому стані, відстежувати динаміку психологічного благополуччя, рівня дистресу, суб'єктивного функціонування та інших параметрів, що мають значення для професійних рішень щодо продовження, корекції або завершення супроводу.

Поглиблено:

уявлення про зв'язок особистісної кризи молоді з психоемоційним станом, психологічним благополуччям і ресурсними характеристиками в умовах онлайн-супроводу;

розуміння механізмів групового впливу в онлайн-середовищі через поєднання емоційної стабілізації, когнітивної регуляції тривоги, поведінкової активації та підтримувальної взаємодії;

уявлення про психологічні особливості онлайн-супроводу, а також їхні переваги в підтримці молоді в стані особистісної кризи.

Уточнено:

модель особистісної кризи молоді, зокрема, розкрито трикомпонентну модель особистісної кризи (когнітивно-рефлексивний, емоційно-регуляційний, поведінково-адаптаційний) як основу операціоналізації змінних та відбору психодіагностичного інструментарію;

складові особистісної кризи молоді та елементи онлайн-супроводу молоді в часи кризи.

Розширено і доповнено:

теоретичні уявлення про особливості та можливості онлайн-супроводу як окремого формату психологічної допомоги молоді у стані особистісної кризи;

уявлення про критерії дослідження індивідуальних та групових чинників особистісної кризи в цифровому просторі.

Набуло подальшого розвитку знання:

про психологічні особливості, зокрема умови організації та проведення онлайн-супроводу молоді в онлайн форматі, зокрема особливо значення структурованості взаємодії, чіткості меж, послідовності групового процесу та підтримання безпечного комунікативного середовища;

про застосування психологічних особливостей онлайн супроводу на практиці.

Теоретичне значення результатів дисертації полягає у поглибленні та систематизації наукових уявлень про психологічні особливості онлайн-супроводу молоді в стані особистісної кризи в умовах воєнного часу. У дослідженні уточнено зміст і структуру особистісної кризи молоді, розширено розуміння взаємозв'язку кризових переживань із психоемоційним станом, психологічним благополуччям, резильєнтністю, цифровим стресом та особливостями саморегуляції особистості. Робота також поглиблює теоретичні підходи до розгляду онлайн-супроводу як самостійного формату психологічної допомоги зі специфічними механізмами впливу, умовами організації, особливостями терапевтичної взаємодії та етичними аспектами цифрового середовища. Окреме значення має уточнення критеріїв оцінювання ефективності онлайн-супроводу через поєднання стандартизованих показників психологічного стану та суб'єктивних індикаторів позитивних змін, що розширює теоретико-методологічні засади дослідження психологічної допомоги молоді в сучасному цифровому просторі.

Практичне значення результатів дисертації полягає в тому, що розроблена програма онлайн-супроводу молоді в стані особистісної кризи можуть бути використані практичними психологами, консультантами, психотерапевтами та фахівцями психологічних служб для виявлення проявів особистісної кризи в онлайн-форматі, оцінювання психоемоційного стану, психологічного благополуччя, ресурсних характеристик, цифрового стресу, а також для організації психологічної підтримки молоді в часи війни, тривалого стресу та обмеженого доступу до очної допомоги. Особливо, розроблена авторська програма онлайн-супроводу у вигляді тренінгового циклу з 10 модулів, що включають по три заняття обсягом 2, 5 години може використовуватися з метою зниження афективної напруги, емоційного дистресу та цифрового стресу, подолання виснаження, відновлення відчуття опори й перспективи, покращення саморегуляції, зменшення соціальної дистанції, а також розвитку орієнтації на дію, самоефективності, когнітивно-емоційної регуляції, підтримувальної взаємодії та навичок гігієни цифрового

середовища для всіх клієнтів. Запропоновані методичні матеріали можуть застосовуватися у практиці кризового консультування, під час розробки й проведення програм онлайн- та офлайн-супроводу молоді, тренінгів, семінарів, вебінарів, груп психологічної підтримки, а також у професійній підготовці майбутніх психологів і в удосконаленні практик надання психологічної допомоги в цифровому середовищі.

Результати дисертаційного дослідження впроваджено в діяльність Української асоціації когнітивно-поведінкової терапії (06.02.2026), Українського інституту когнітивно-поведінкової терапії (06.02.2026), ТОВ «4ХЕЛП» (06.02.2026), ГО «Брейншторм» (26.02.2026), КУ «Волинська обласна Мала академія наук» (23.02.2026).

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження доповідалися та отримали схвалення на науково-практичних конференціях і форумах: II Всеукраїнському форумі аспірантів спеціальності 04 (053) Психологія «У колі однодумців» (12 листопада 2025 р., м. Рівне); X Міжнародній науково-практичній конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» (12-13 листопада 2025 р., м. Суми); Міжнародній науково-практичній конференції «Травмоване дитинство: психологічні проблеми особистісного та соціального становлення дітей та молоді в часи війни та поствоєнного періоду» (27-28 листопада 2025 р., м. Рівне); Науково-практичній конференції з міжнародною участю «Невидима Травма = Invisible Trauma» (2025 р., м. Львів); у міжнародній колективній монографії *Education and science in Ukraine in conditions of war and post-war period* (2025 р., Каліфорнія, США) у розділі *Psychology*.

Публікації. Основні результати дисертації висвітлено у 10 наукових публікаціях, із них 8 – одноосібні та 2 у співавторстві: 4 статті у виданнях, включених на дату опублікування до Переліку наукових фахових видань України (з них 3 одноосібні та 1 у співавторстві); 6 публікацій (з них 5 одноосібних та 1 у співавторстві), у яких додатково висвітлено наукові результати дисертації.

Наукові статті, опубліковані у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України

1. Васильєв А. Д. Психологічна присутність в онлайн-супроводі молоді: концептуальний огляд і інтегративна модель подолання особистісної кризи. *Слобожанський науковий вісник. Серія: Психологія*. 2025. Вип. 2. С. 20–25. URL: <https://doi.org/10.32782/psyspu/2025.2.3>.
2. Васильєв А. Д. Досвід особистісної кризи та використання онлайн-психологічної підтримки серед української молоді в часи війни: результати емпіричного дослідження. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2025. Вип. 5. С. 142–148. URL: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2025.5.21>.
3. Васильєв А. Д. Порівняння ефективності онлайн та офлайн групового супроводу молоді в стані особистісної кризи. *Психологічний часопис*. 2026. Вип. 11. С. 7–23. URL: <https://doi.org/10.31108/1.2026.12.1>

4. Васильєв А. Д., Яценко Н. В. Короткострокові та довгострокові ефекти онлайн- та офлайн-супроводу молоді. *Наукові перспективи*. 2026. Вип. 2 (68). С. 1607–1617. URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-2\(68\)-1607-1617](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-2(68)-1607-1617).

Публікації, у яких додатково висвітлено результати дисертації

1. Васильєв А. Д. Особистісна криза молоді як теоретичний конструкт та його операціоналізація. У *колі одностудентів: збірник матеріалів II Всеукраїнського форуму аспірантів спеціальності О4 (053) Психологія*. Рівне : РДГУ, 2025. С. 8–11.

URL: https://psuhologia.rshu.edu.ua/images/nauk_diyal/konf_sem/2025/11/uko_12112025.pdf (дата звернення: 23.02.2026).

2. Васильєв А. Д. Цифровий психологічний супровід молоді у стані особистісної кризи як форма допомоги у критичних життєвих ситуаціях. *Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: збірник матеріалів X Міжнародної науково-практичної конференції*. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2025. С. 318–319.

URL: https://drive.google.com/file/d/1NNiZ65XkKolahK-jidefV_3kwFJr2I_B/view (дата звернення: 23.02.2026).

3. Васильєв А. Д. Онлайн психологічна підтримка дітей і підлітків після воєнної травми як доказова практика. *Травмоване дитинство: психологічні проблеми особистісного та соціального становлення дітей та молоді в часи війни та поствоєнного періоду : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції*. Рівне : РДГУ, 2025. С. 184.

URL: https://psuhologia.rshu.edu.ua/images/nauk_diyal/konf_sem/2025/11/travm_dtnstvtv_27281125_pro.pdf (дата звернення: 23.02.2026).

4. Васильєв А., Сергєєнкова О. Розгортання особистісної кризи молоді в умовах воєнного часу. *Невидима Травма = Invisible Trauma : збірник матеріалів Науково-практичної конференції з міжнародною участю*. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2025. С. 52–56. URL: http://dspace-s.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/13005/1/ilovepdf_merged%20%2825%29.pdf (дата звернення: 23.02.2026).

5. Васильєв А. Д. Етичні дилеми психолога при наданні онлайн-допомоги в часи війни. *Education and science in ukraine in conditions of war and post-war period : міжнародна колективна монографія*. [Б. м.] : GS Publishing Services, 2025. Psychology. URL: <https://doi.org/10.51587/9798-9917-51964-2025-25> (дата звернення: 23.02.2026).

6. Васильєв А. Д. Психотерапевтичний потенціал групової когнітивно поведінкової терапії у роботі з соціальною тривожністю. *Knowledge, Education, Law, Management*. 2024. Вип. 6. С. 59–65. URL: <https://doi.org/10.51647/kelm.2024.6.9> (дата звернення: 23.02.2026).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійною науковою працею, в якій висвітлено власні ідеї і розробки автора, що дозволили вирішити поставлені завдання. Робота містить теоретичні та методичні положення і висновки, сформульовані здобувачем особисто. Використані в дисертації ідеї, положення чи гіпотези інших авторів мають відповідні покликання і використані лише для підкріплення ідей здобувача.

У статті «Короткострокові та довгострокові ефекти онлайн- та офлайн- супроводу молоді» (у співавторстві з Н. Яценко) особистий внесок здобувача полягає у формуванні концептуальних положень дослідження, здійсненні теоретичного аналізу наукових джерел, узагальненні та інтерпретації отриманих результатів, а також підготовці тексту публікації.

У публікації «Розгортання особистісної кризи молоді в умовах воєнного часу» (у співавторстві з О. Сергеєнковою) персональний внесок здобувача полягає у визначенні концептуальних засад дослідження, теоретичному аналізі наукових джерел щодо особливостей перебігу особистісної кризи в молодіжному середовищі в умовах воєнного часу, узагальненні результатів, формулюванні висновків, а також підготовці тексту публікації.

Структура та обсяг дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел (155 найменувань) та 18 додатків. Робота містить 57 таблиць, 1 рисунок. Загальний обсяг роботи склав 306 аркушів, при цьому основний обсяг комп'ютерного набору 207 сторінок.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація виконана фаховою українською мовою, текстове подання матеріалу відповідає стилю науково-дослідної літератури.

Дотримання здобувачем академічної доброчесності в дисертації та наукових публікаціях, в яких висвітлено наукові результати дисертації. На підставі вивчення тексту дисертації і наукових публікацій, результатів автоматизованої перевірки на плагіат та їх експертної оцінки, встановлено, що дисертація і наукові публікації виконані самостійно, не містять академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, самоплагіату. Усі використані здобувачем у тексті дисертації свої наукові праці без посилання на ці праці були попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказані в анотації дисертації.

Відповідність змісту дисертації галузі знань та спеціальності. Зміст дисертації відповідає галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія.

Рішення.

1. Дисертація Васильєва Адама Дмитровича на тему «Особливості онлайн-супроводу молоді в стані особистісної-кризи», подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія, є завершеною, самостійною роботою, що містить науково обґрунтовані результати, актуальність, наукову новизну, теоретичне та практичне значення і відповідає п.6-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 №44 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 №40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», затвердженого Міністерством юстиції України 03.02.2017 за №155/30023.

2. Дисертація Васильєва Адама Дмитровича та наукові публікації, в яких висвітлено наукові результати дисертації, виконано на належному науковому рівні з дотриманням академічної доброчесності.

3. Васильєв Адам Дмитрович на високому рівні оволодів методологією наукової та педагогічної діяльності, набув теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей. Здобувач вільно володіє матеріалом.

4. Рекомендувати дисертацію Адама Дмитровича на тему «Особливості онлайн-супроводу молоді в стані особистісної-кризи» до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді для присудження А.Д. Васильєва ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія.

Головуюча:

доктор психологічних наук,
професор, завідувач кафедри
психології особистості та
соціальних практик Факультету
психології, соціальної роботи та
спеціальної освіти Київського
столичного університету імені
Бориса Грінченка

Світлана КАЛПЦУК